

Háttéranyag

A BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF), az NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság (NHKV Zrt.) részére a következő szakmai programot vázolja fel:

A szelektív hulladékgyűjtés és a tűzvédelem (katasztrófavédelem) kapcsolódási pontjai:

A két szervezet együttműködési megállapodást köt a szelektív hulladékgyűjtéssel és a tűzvédelemmel kapcsolatos információk megosztása, az állampolgárok környezettudatosabb, biztonságorientáltabb viselkedésének fejlesztése céljából.

A kapcsolódási pontot első sorban a tüzesetek megelőzése, a szabálytalan égetési tevékenységek megakadályozása jelenti. Meg kell különböztetni a szabadtéri és a beltéri égetést. Jogszabályok alapvetően tiltják a háztartásokban keletkezett hulladék elégetését, ez alól az avar és növényi hulladék jelent kivételt, melynek meghatározott körülmények között történő égetése lehetséges, amennyiben azt önkormányzati rendelet engedélyezi.

A hulladék elégetése – a környezetre, egészségre gyakorolt károkon túl – jelentős anyagi károkat, sérülést, halált is okozhat, amennyiben a tüzet nem sikerül kontrol alatt tartani. A programban felhívjuk a figyelmet, hogy a szükségtelen hulladék eltávolítása történjen szelektív, környezettudatos módon. A szakmai programot alapvetően erre a gondolatra alapozzuk. A program mottója is a „*Ne égesd el, gyűjtsd szelektíven!*” felhívás.

Szabadtéri tüzek minden évben jelentős számban fordulnak elő és nagy területek égnek le. Ezen tüzek keletkezése 99%-ban emberi tevékenységre vezethető vissza, sok esetben a növényi hulladék – rosszabb esetben más hulladék – elégetésével kezdődik. Az égetést végző nem tudja a tüzet kontrol alatt tartani, az továbbterjed, további növényzet éghet le, akár épületek is a tűz martalékává válhatnak, emberek veszélybe kerülhetnek. A szakmai program egyik részében felhívjuk az állampolgárok figyelmét a szabadtéri tűzgyűjtés, égetés szabályaira, illetve az égetés helyett hogyan tudják a hulladékot más módon eltávolítani (például szelektív gyűjtéssel, vagy komposztálással).

A tüzesetek további jelentős része keletkezik lakásokban (5000-6000 lakástűz van évente), valamilyen nyílt lánggal összefüggő tevékenység (fűtés, melegítés, sütés, főzés, dohányzás, gyertyagyújtás) végzése közben. Évente átlagosan 1000 kéménytűz keletkezik, melyek kialakulásában és továbbterjedésében a nem megfelelő tüzelés-fűtés, a háztartási hulladék elégetése is közrejátszik. A tüzesetek során épületek emberek sérülhetnek meg, veszthetik

életüket, jelentős anyagi károk keletkezhetnek, házak válhatnak lakhatatlanná. A háztartásban keletkezett hulladék szabálytalan elégetése az égéstermék-elvezetők (kémények) állapotának romlását eredményezi, ami szén-monoxid mérgezéshez, kéménytüzek kialakulásához vezethet. A szakmai program másik részében felhívjuk az állampolgárok figyelmét a megfelelő fűtés, tüzelés szabályaira, a kémények rendszeres ellenőrzésének, tisztításának fontosságára, kiemelve, hogy a háztartásban keletkező hulladék égetése tilos, és hogyan tudják a hulladékot szelektív gyűjtéssel eltakarítani.

A program célja, hogy a tüzesetek megelőzésén keresztül hívjuk fel a figyelmet a szelektív hulladékgyűjtésre.

Figyelemfelhívó, lakosságtájékoztató anyagok:

A BM OKF szelektív hulladékgyűjtési és a tűzmelegelőzési kampány részeként tájékoztatásra, figyelemfelhívásra szolgáló hulladékgyűjtési és tűzmelegelőzési oktató, lakosságtájékoztató **szórólapot, plakátot és kisfilmet készít**. A tájékoztató anyagok (plakát, szórólap, kisfilm, roll-up), a helytelen fűtési mód okozta környezetkárosításra és a nem megfelelő fűtőanyag megválasztás okozta kéménytüzekre és következményeire hívja fel a lakosság figyelmét, kiemelve az alternatív helyes megoldásokat, mint például a hulladék szelektív gyűjtése.

A szabadtéri kerti égetés esetében annak szabályait, veszélyeit, környezetkárosító hatásait ismertetjük és tájékoztatást adunk a háztartásokban és a kertekben keletkező hulladékok szelektív gyűjtésének lehetőségéről, módjáról és fontosságáról.

A nagy példányszámban készülő brosrát (szórólapot) a konferenciákon, lakossági fórumokon, iskolai előadások alkalmával kívánjuk terjeszteni a lakosság részére, illetve közvetett módon a hivatásos tűzoltóparancsnokságok (105 szervezet) vezetői, a katasztrófavédelmi megbízottak és a közbiztonsági referensek útján a lakosság körében.

Országosan egységes komplex tűzmelegelőzési, szelektív hulladékgyűjtési ismeretterjesztő és oktató előadásanyagokat és előadás vázlatokat készítünk, melyeket további fórumok megtartásához a közbiztonsági referensek és katasztrófavédelmi megbízottaknak illetve a melegelőzési programban résztvevőknek adunk át.

A tájékoztató plakátokat, és roll-upokat a témában szervezett rendezvényeken és fórumokon kívánjuk elhelyezni, illetve a polgármesteri hivatalokhoz és egyéb közintézményekhez kívánjuk eljuttatni.

Rövid oktató kisfilmet készítünk a hulladékgyűjtés szabadtéri égetés, és kéménytüzek fenti problémakörében, melyet a lakossági fórumokon, iskolai előadásokon és egyéb rendezvényeken vetítünk a résztvevőknek.

A grafikai munkát igénylő figyelemfelhívó, lakosságtájékoztató anyagokat külső szakcéggel bevonásával készítetjük el.

Az Országos Konferencia és a közoktatási intézményekben valamint a lakossági fórumokon tartandó tájékoztató kampány kapcsolata:

Az Országos Konferencián a hivatásos tűzoltóparancsnokságok (HTP) vezetői, továbbá a katasztrófavédelmi megbízott (KVMB-s), és a karitatív szervezetek szükség szerint a programokban résztvevő további állomány felkészítése történik.

Az Országos Konferencia keretén belül megtörténik a szóróanyagok kiosztása a résztvevőknek, a film levetítése, valamint az előadások átadása.

A konferenciát követően a tűzoltóparancsnokok, helyetteseik, valamint a KVMB-sek az illetékességi területükön megtartják az előadásokat a lakossági fórumokon, valamint a kijelölt közoktatási intézményekben, valamint a szóróanyagok kiosztásra kerülnek (kukák és zsákok).

A KVMB-sek az illetékességi területükön megtartandó közbiztonsági referensek fórumán képzést tartanak a résztvevőknek a program keretein belül. Ezt követően a közbiztonsági referensek a KVMB-sekkel együttműködve lakossági fórumokat tartanak, ahol a film levetítésre kerül, a KVMB-s megtartja az előadásokat, valamint a szóróanyagok és a pet palack gyűjtő zsákok (az NHKV Zrt. működési területe szerint) kiosztásra kerülnek.

A karitatív szervezetek tevékenységük során a programmal kapcsolatos tájékoztatókat megtartják, a célcsoport részére a szóróanyagokat (pl.: melegdőkben, ételosztásnál), a 950 db füstérzékelő kiosztják.

A pet palack gyűjtő zsákok szétosztását a katasztrófavédelem vállalja, azonban a zsákok elszállításának megszervezését az NHKV Zrt.-nek kell biztosítani.